

ИНИЦИЈАТИВА ЗА ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПРАВИЛНИКА О ПЛАТАМА ПРОФЕСИОНАЛНИХ ПРИПАДНИКА ВОЈСКЕ СРБИЈЕ

СИНДИКАТ НЕЗАВИСНОСТ - МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ И ВОЈСКА СРБИЈЕ
ГРАНСКИ СИНДИКАТ УПРАВЕ, ПРАВОСУЂА, ОДБРАНЕ И ПОЛИЦИЈЕ
УЈЕДИЊЕНИ ГРАНСКИ СИНДИКАТИ НЕЗАВИСНОСТ

- 23.12.2024. године –

Измене и допуне Правилника о платама
професионалних припадника Војске Србије
ИНИЦИЈАТИВА. -

Поштовани,

Синдикат НЕЗАВИСНОСТ - Одбор Министарства одбране и Војске Србије (у даљем тексту Синдикат) је у претходних 10 година у више наврата достављао писаним и излагао усменим путем доле наведене предлоге, а овом иницијативом желимо и да објединимо предлоге како би измене и допуне Правилника о платама професионалних припадника Војске Србије (у даљем тексту Правилник о платама), могле допринети решавању многобројних недоумица и отклониле све субјективне факторе које су присутни у командама, јединицама и установама, приликом одлучивања о остваривању права појединаца.

Представник послодавца се у начелу сложио са предлозима измена и допуна правилника које смо раније износили као и са разлозима и чињеница због којих сматрамо да су предметне измене и допуне неопходне.

У периоду од 2019.г. до 2021.г. били смо, по позиву Министарства одбране (у даљем тексту Министарство), активни учесници радних састанака Радне групе формиране за израду новог Закона о Војсци Србије (у даљем тексту Закон о ВС) а том приликом смо недвосмислено показали да имамо капацитета и стручног кадра за активности које подразумевају суштинско решавање проблема чија су предложена решења ишла на корист и послодавцу и запосленима.

До сада смо се доказали као озбиљан партнер у социјалном дијалогу са искреним намерама и зато изражавамо дубоко жаљење и неслагање са поступцима послодавца а због чињенице да Министарство није нашло за сходно да нас обавести о припремама за измене и допуне Правилника односно да нам није достављена радни материјал.

Подсећамо вас да Споразум о сарадњи и техничко - просторним условима за рад синдиката 1574-1 од 31.05.2019. године (у даљем тексту Споразум) који су потписали министар одбране и Синдикат Независност у члану 8. став 1. прописује да „Синдикат по упућеном захтеву, има право да у електронској форми од послодавца добија информације о економским, радним и социјалним питањима од значаја за побољшање услова рада и положаја запослених у Министарству одбране и Војсци Србије. Послодавац ће информације прослеђивати путем имејл-адресе: sindikatzneavisnost.vojskasrbije@yahoo.com“ што смо ми и учинили приликом састанка у МО 17.01.2023.г. у усменој форми а потом и поновили захтев за достављање информација о планираним изменама и допунама Правилника 01.03.2023.г. у писаној форми.

Поред наведеног, члан 8. став 2. Споразума прописује „могућност активног учешћа Синдиката у радним групама за израду законских и подзаконских аката, који се директно тичу економских, радних и социјалних питања“.

Користимо прилику да и формалним путем од вас затражимо учешће у евентуално формираној радној групи односно достављање радног материјала за измене и допуне Правилника.

Надамо се да ће Министарство узети у обзир наше досадашње залагање за унапређење стања и размотрити нашу иницијативу за измене и допуне Правилника и донети правилне одлуке а тиме и постати конкурентан послодавац на тржишту рада, јер све већи број запослених напушта систем одбране због боље плаћених а мање захтевних и одговорних послова, такође, деловањем у правом смеру мотивисаће се они који би желели да постану војници.

Иницијативу представљамо обједињено по растућим бројевима чланова важећег Правилника у конкретној форми и у оквиру чланова у којима су дефинисани.

ПРАВИЛНИК О ПЛАТАМА ПРОФЕСИОНАЛНИХ ПРИПАДНИКА ВОЈСКЕ СРБИЈЕ

(„Службени војни лист”, бр. 10/17 - пречишћен текст, 13/17, 37/17, 7/18, 30/18, 09/19, 18/20, 19/20, 35/20, 7/21, 5/22, 23/22 - одлука УС I 39/23)
запослених.

Члан 16.

Због посебних услова под којима врши службу у Војсци Србије прописаних чланом 83. ст. 1. и 2. Закона о Војсци Србије (у даљем тексту: Закон), официру у радном односу на одређено време, подофициру у радном односу на одређено време и професионалном војнику припада коефицијент за посебне услове службе у Војсци Србије у висини 20% основног коефицијента.

Официру односно подофициру који је примљен у радни однос на неодређено време припада коефицијент за посебне услове службе у Војсци Србије у висини 25% основног коефицијента.

Предлог Синдиката о изменама члана 16.

Став 1. мења се и гласи:

Због посебних услова под којима врши службу у Војсци Србије прописаних чланом 83. ст. 1. и 2. Закона о Војсци Србије (у даљем тексту: Закон), официру у радном односу на одређено време, подофициру у радном односу на одређено време и професионалном војнику припада коефицијент за посебне услове службе у Војсци Србије у висини 25% основног коефицијента.

Образложење предлога Синдиката о изменама члана 16.

Став 1.

Предложена измена је заснована на усклађивању са одредбом члана 8. став 5. Закона о ВС („Сл. Гласник Републике Србије”, бр. 116/07, 88/09, 101/10 - др.закон, 10/15, 88/15 - одлука УС, 36/18 и 94/19) који се односи на права и дужности професионалних војних лица и војних службеника који нису уређени овим или посебним законом или другим прописом (у конкретном Правилник о платама) у ком случају се аналогно примењују прописи о државним службеницима, општи прописи, о раду и посебан колективни уговор за државне органе, као и на чињеницу да је примена члана 4., став 3. тренутно важећег Посебног колективног уговора за државне органе („Сл. гласник Републике Србије 25/15, 50/15, 20/18, 34/18, 38/19 и 55/20 - у даљем тексту ПКУ) повољнија по запослене у МО и ВС:

„Запослени који је засновао радни однос на одређено време има иста права као и запослени у радном односу на неодређено време.“

Извршити усклађивање додатног коефицијента а због посебних услова под којима врши службу у Војсци Србије, односно изједначавање права официра и подофицира у радном односу на одређено време и професионалних војника, по наведеној основи са правима официра и подофицира у радном односу на неодређено и да исти припада у висини од 25% основног коефицијента.

Сва наведена лица а у различитим статусима у смислу радног односа, раде у потпуно истим условима а који подразумевају „вршење службе у Војсци Србије“, обављају исте задатке са истим покретним стварима, сnose исту материјалну и кривичну одговорност те је беспредметно да им се додељени додатни коефицијент разликују.

Члан 16а

Предлог Синдиката о допуни чланом 16а

Додаје се нови члан 16а

Због посебних услова под којима врши службу у Војсци Србије прописаних чланом 83. ст. 1. и 2. Закона, професионалном војном лицу на дужностима командира припада коефицијент у висини 8% основног коефицијента.

Професионалном војном лицу које обавља инструкторске послове, на месечном нивоу припада коефицијент за инструкторске послове у износу од 4% основног коефицијента за лица која обављају инструкторске послове за основну обуку, односно 8% основног коефицијента за лица која обављају инструкторске послове за специјалистичку обуку.

Лицима која су постављена на формацијска односно радна места возача припада коефицијент у висини 10% основног коефицијента а у командама, јединицама и установама где је попуњеност возачима мања од 75%, наведеним лицима припада коефицијент у висини 20% основног коефицијента

Лицима која су постављена на формацијска односно радна места чувара/стражара припада коефицијент у висини 10% основног коефицијента а у командама, јединицама и установама где је попуњеност у одељењима за обезбеђење односно чуварској/стражарској служби мања од 75%, наведеним лицима припада коефицијент у висини 20% основног коефицијента

Образложење предлога Синдиката о допуни чланом 16а

Предлог је заснован на реалним околностима а у складу са чланом 23 Правилника где се наводи следеће:

Професионалном војном лицу за друге услове службе, који нису посебно вредновани осталим коефицијентима, може се одредити корективни коефицијент сагласно потребама оперативне способности, односно према утицају тржишта и ради задржавања одређеног стручног кадра, као и потребе Војске Србије са одређеним струкама и образовним профилима.

Став 1.

Предложена допуна је заснована на враћању укинутог права на повећање плате - командирски додатак, а које је укинута 01.01.2008. године, иако су услови због којих је првобитно уведен потпуно исти а вероватно и сложенији.

Такозвани командирски додатак је без икаквог образложења укинут иако је функција командира у војсци једна од кључних, без обзира на чин и статус, јер обезбеђује спровођење мисија и задатака а за собом повлачи одговорност и додатне обавезе који остала лица немају како према материјалним средствима тако и према људским ресурсима.

Став 2.

Допуна је заснована на ставу 1. а због специфичности, тежине и одговорности које са собом носи посао инструктора.

Став 3.

Наопходно је што пре препознати проблем недостатка возача где се свакодневно у већини команди, јединица и установа додатно ангажују лица која нису по формацији возачи што потпуно ремети редовне и ванредне активности. У времену када је посао возача дефицитан и у цивилним домаћим и међународним структурама и где је плата возача већа и до 5 пута ван војске неопходно је додатно стимулисати возаче из система МО и ВС да остану на садашњим радним местима.

Став 4.

Наопходно је што пре препознати проблем недостатка чувара/стражара где се свакодневно у већини команди, јединица и установа додатно ангажују лица која нису по формацији чувари/стражари што потпуно ремети редовне и ванредне активности.

Члан 28.

Коефицијент за радно место одређује се према платном разреду групе радног места и броја бодова у коју је радно место разврстано, и то:

Платни разред	Број бодова и коефицијенти	ГРУПЕ РАДНОГ МЕСТА													
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	Бодови	938	879	820	761	702	643	584	525	466	407	348	289	230	171
		943	884	825	766	707	648	589	530	471	412	353	294	235	176
	Коефици.	2,241	1,860	1,452	1,269	1,155	1,049	0,989	0,895	0,840	0,770	0,695	0,640	0,568	0,486
2	Бодови	944	885	826	767	708	649	590	531	472	413	354	295	236	177
		950	891	832	773	714	655	596	537	478	419	360	301	242	183
	Коефици.	2,287	1,896	1,489	1,287	1,186	1,059	0,995	0,901	0,845	0,779	0,703	0,645	0,577	0,495
3	Бодови	951	892	833	774	715	656	597	538	479	420	361	302	243	184
		957	898	839	780	721	662	603	544	485	426	367	308	249	190
	Коефици.	2,333	1,933	1,525	1,305	1,195	1,091	1,002	0,907	0,851	0,788	0,711	0,652	0,587	0,504
4	Бодови	958	899	840	781	722	663	604	545	486	427	368	309	250	191
		964	905	846	787	728	669	610	551	492	433	374	315	256	197
	Коефици.	2,486	1,970	1,562	1,324	1,204	1,100	1,008	0,914	0,856	0,797	0,720	0,658	0,596	0,513
5	Бодови	965	906	847	788	729	670	611	552	493	434	375	316	257	198
		971	912	853	794	735	676	617	558	499	440	381	322	263	204
	Коефици.	2,532	2,006	1,676	1,342	1,214	1,109	1,015	0,920	0,862	0,807	0,728	0,661	0,605	0,522
6	Бодови	972	913	854	795	736	677	618	559	500	441	382	323	264	205
		978	919	860	801	742	683	624	565	506	447	388	329	270	211
	Коефици.	2,577	2,085	1,713	1,360	1,223	1,118	1,021	0,927	0,867	0,818	0,736	0,667	0,614	0,532
7	Бодови	979	920	861	802	743	684	625	566	507	448	389	330	271	212
		985	926	867	808	749	690	631	572	513	454	395	336	277	218
	Коефици.	2,623	2,122	1,750	1,379	1,232	1,127	1,027	0,970	0,873	0,823	0,744	0,674	0,625	0,541
8	Бодови	986	927	868	809	750	691	632	573	514	455	396	337	278	219
		992	933	874	815	756	697	638	579	520	461	402	343	284	225
	Коефици.	2,669	2,159	1,786	1,397	1,241	1,137	1,034	0,976	0,878	0,829	0,753	0,680	0,630	0,550
9	Бодови	993	934	875	816	757	698	639	580	521	462	403	344	285	226
		1000	937	878	819	760	701	642	583	524	465	406	347	288	229
	Коефици.	2,715	2,195	1,823	1,415	1,250	1,146	1,040	0,983	0,884	0,834	0,761	0,687	0,634	0,559

Цивилном лицу због посебних услова под којима врши службу у Војсци Србије прописаних чланом 83. ст. 1. и 2. Закона коефицијент из става 1. овог члана увећава се за 20%.

Цивилном лицу на служби у одређеним јединицама, поред увећања коефицијента из става 2. овог члана припада увећање коефицијента:

- 1) за припаднике 72. бригаде за специјалне операције, 63. падобранске бригаде и Одред Војне полиције специјалне намене „Кобре”:
 - (1) распоређене на формацијско место референта за физичку обуку 55%
 - (2) распоређене на остала формацијска места 35%
- 2) за припаднике оклопно-извиђачког батаљона КоВ и батаљона за специјална дејства КоВ ...
.....25%
- 3) за припаднике Војнотехничког института 25%
- 4) за припаднике извиђачке чете командног батаљона бригаде КоВ и извиђачког вода командне чете пешадијског, механизованог или тенковског батаљона јединице КоВ 15%
- 5) за инспекторе на служби у Инспекторату одбране 10%.

Цивилном лицу које обавља специфичну војну службу односно службу под отежаним условима припада коефицијент за специфичну војну службу односно службу под отежаним условима према одредбама овог правилника које се односе на професионално војно лице на истој дужности.

Предлог Синдиката о изменама и допунама члана 28.

Став 2. мења се и гласи:

Цивилном лицу због посебних услова под којима врши службу у Војсци Србије прописаних чланом 83. ст. 1. и 2. Закона коефицијент из става 1. овог члана увећава се за 25%.

Додаје се став 4. који ће гласити:

Цивилном лицу за вршење службе у одређеним јединицама поред коефицијента из члана 15. овог правилника припада коефицијент за посебне услове службе, због тежине, карактера и трајања рада односно посла, који се утврђује у проценту од основног коефицијента, а у складу са одредбама члана 16. овог правилника.

Образложење предлога Синдиката о изменама и допунама члана 28.

Став 2.

Цивилна лица раде у потпуно истим условима а који подразумевају „вршење службе у Војсци Србије“, обављају исте задатке са истим покретним стварима, сnose исту материјалну и кривичну одговорност те је беспредметно да им се додељени додатни коефицијент разликује и буде мањи за 5%.

Такође, цивилна лица врше службу дежурства у униформи и са наоружањем, изводе гађања бојевом муницијом, упућују су у теренске услове рада, учествују у разним привременим саставима и екипама, ...

Став 5.

Не постоји никаква законска препрека да цивилним лицима не припадне и коефицијент за посебне услове службе, а у складу са чланом 16. овог правилника, јер те јединице у којима цивилна лица остварују свој рад, без истих, не би могле нормално да функционишу а поред тога за извршење већине задатака, у пракси, и не постоји видљива линија разграничења обавеза и послова између професионалних војних лица и цивилних лица.

Напомињемо, да је наведени додатак дуги низ година следовао сва лица која раде у одређеним јединицама без обзира на статус, а сада имамо условно речено дискриминацију јер сва лица у наведеним јединицама обављају послове под истим условима и у истом радном простору, а не остварују иста права.

Члан 29а

Предлог Синдиката о допуни чланом 29а

Додаје се нови члан 29а

Због посебних услова под којима врши службу у Војсци Србије прописаних чланом 83. ст. 1. и 2. Закона, цивилном лицу које обавља инструкторске послове, на месечном нивоу припада коефицијент за инструкторске послове у износу од 4% основног коефицијента за лица која обављају инструкторске послове за основну обуку, односно 8% основног коефицијента за лица која обављају инструкторске послове за специјалистичку обуку.

Лицима која су постављена на формацијска односно радна места возача припада коефицијент у висини 10% основног коефицијента а у командама, јединицама и установама где је попуњеност возачима мања од 75%, наведеним лицима припада коефицијент у висини 20% основног коефицијента

Лицима која су постављена на формацијска односно радна места чувара/стражара припада коефицијент у висини 10% основног коефицијента а у командама, јединицама и установама где је попуњеност у одељењима за обезбеђење односно чуварској/стражарској служби мања од 75%, наведеним лицима припада коефицијент у висини 20% основног коефицијента

Лицима запосленима у јединицама, командама и установама који припадају систему војног здравства припада коефицијент у висини 20% основног коефицијента

Образложење предлога Синдиката о допуни чланом 29а

Предлог је заснован на реалним околностима а у складу са чланом 16 и 28 овог Правилника

Члан 39.

Професионални припадник Војске Србије који је одређен за заступника актом старешине надлежног за решавање о стањима у служби у складу са чланом 69. став 8. и чланом 71. Закона за време трајања заступања има право на додатак за додатно оптерећење, у висини 5% своје плате.

Уколико је лице из става 1. овог члана одређено за заступника на радном месту непосредно претпостављеног, за време трајања заступања има право на додатак за додатно оптерећење, у висини 10% своје плате.

Додатак из ст. 1. и 2. овог члана припада и професионалном припаднику Војске Србије који по овлашћењу министра одбране обавља послове другог формацијског односно радног места.

Додатак из ст. 1. до 3. овог члана не припада професионалном припаднику Војске Србије за време привремене спречености за рад или док се налази на годишњем одмору, или када није у стању у служби на дужности, или када је упућен на школовање.

Предлог Синдиката о изменама члана 39.

Став 1. мења се и гласи:

Професионалном припаднику Војске Србије који је одређен за заступника **односно за обављање послова** актом старешине надлежног за решавање о стањима у служби у складу са чланом 69. став 6. и 7. и чланом 71. Закона **или по наређењу претпостављеног старешине фактички обавља послове тренутно упражњеног радног или формацијског места или одсутног лица** има право на додатак за додатно оптерећење, у висини 20% плате радног места на којем врши заступање или обавља посао.

Став 2. мења се и гласи:

Уколико је лице из става 1. овог члана одређено за заступника **односно за обављање послова** на радном месту непосредно претпостављеног **или по наређењу претпостављеног старешине фактички обавља послове тренутно упражњеног радног или формацијског места или одсутног лица**, за време трајања заступања или обављање посла, има право на додатак за додатно оптерећење, у висини 25% плате радног места на којем врши заступање или обавља посао.

Став 3. мења се и гласи:

Додатак из ст. 1. и 2. овог члана припада и професионалном припаднику Војске Србије који по овлашћењу министра одбране **или по писаном наређењу надлежног старешине** обавља послове другог формацијског односно радног места.

Образложење предлога Синдиката о изменама члана 39.

Наведени члан је потребно изменити и адекватно одредити додатак за додатно оптерећење из разлога што се у пракси често дешава да официр, подофицир, професионални војник или цивилно лице, поред своје редовне дужности обављају послове и задатке на упражњеним радним или формацијским местима (без обзира да ли су непопуњена или је лице у дужем периоду одсутно) а да за свој фактички рад уопште нису плаћени или ако и добију наређење за рад, нису адекватно плаћени за рад на два радна места. Такође је пракса да се на све могуће начине овакав вид додатног оптерећења уопште и не препознаје већ се подразумева.

У прилог претходно наведеним изменама иде чињеница да је судска пракса (раније пресуде Управног суда о признавању права на фактички рад) постојећа решења проширила на фактички рад, као и чињеница да се послови другог формацијског места обављају иако лице није одређено за заступника, надлежни старешина је издао наређење о обављању задатака формацијског места које није попуњено. Такође, износ наведеног додатка треба повећати на 20% за обављање дужности истог ранга, односно 25% за обављање дужности вишег ранга како би фактички рад који је често већег обима од оног на основној дужности био адекватно плаћен.

Члан 39а.

Предлог Синдиката о допуни чланом 39а

Додаје се нови члан 39а:

Професионални припадник Војске Србије који је актом надлежног старешине одређен за председника комисије за обављање послова на упражњеном формацијском односно радном месту има право на додатак за додатно оптерећење, у висини 5% своје плате.

Уколико је лице из става 1. овог члана одређено за председника комисије за обављање послова на два упражњена формацијска односно радна места, има право на додатак за додатно оптерећење, у висини 10% своје плате.

Додатак из става 1. и 2. овог члана не припада професионалном припаднику Војске Србије за време привремене спречености за рад или док се налази на годишњем одмору, или када није у стању у служби на дужности, или када је упућен на школовање.

Образложење предлога Синдиката о допуни чланом 39а.

Наведени члан је потребно додати и адекватно одредити додатак за додатно оптерећење за лица који су одређена за председнике комисија из разлога што се у пракси често дешава да официр, подофицир, професионални војник или цивилно лице, поред своје редовне дужности обављају послове и задатке на упражњеним радним или формацијским местима (без обзира да ли су непопуњена или је лице у дужем периоду одсутно) а да за свој фактички рад уопште нису плаћени или ако и добију наређење за рад, нису адекватно плаћени за рад на два радна места. Такође је пракса да се на све могуће начине овакав вид додатног оптерећења уопште и не препознаје већ се подразумева.

У прилог претходно наведеним изменама иде чињеница да је судска пракса (раније пресуде Управног суда о признавању права на фактички рад) постојећа решења проширила на фактички рад, као и чињеница да се послови другог формацијског места обављају иако лице није одређено за заступника, већ као председник комисије, надлежни старешина је издао наређење о обављању задатака формацијског места које није попуњено.

Члан 39б.

Предлог Синдиката о допуни чланом 39б

Додаје се нови члан 39б:

Професионални припадник Војске Србије који је актом надлежног старешине одређен за функцију Орган контроле квалитета одржавања код добављача /пружаоца услуге одржавања има право на додатак за додатно оптерећење, у висини 5% своје плате.

Уколико је лице из става 1. овог члана одређено за функцију Орган контроле квалитета одржавања код два или више добављача /пружаоца услуге одржавања, има право на додатак за додатно оптерећење, у висини 5% своје плате, за сваког појединачно добављача /пружаоца услуге одржавања.

Додатак из става 1. и 2. овог члана не припада професионалном припаднику Војске Србије за време привремене спречености за рад или док се налази на годишњем одмору, или када није у стању у служби на дужности, или када је упућен на школовање.

Образложење предлога Синдиката о допуни чланом 39а.

Наведени члан је потребно додати и адекватно одредити додатак за додатно оптерећење за лица који су одређена за Органе контроле квалитета одржавања (ОККОд) јер иста обављају посао од изузетног значаја за МО и ВС.

У пракси, ОККОд сопственим средствима и превозом одлазе/долазе од/до добављача/пружаоца услуга чије седиште може бити удаљен и до 70 километара у оба смера.

Такође, ОККОд а у складу са новим Правилником има изузетно велику одговорност у смислу потврђивања фактура иако за то нису обучени нити су економисти по струци а чест проблем је и потпуна или делимична нестручност приликом контроле квалитета радова јер ОККОд немају могућност да им се обезбеди стручна помоћ.

Овакав вид ангажовања а посебно због чињенице да носи велику материјалну одговорност се мора препознати као додатно оптерећење јер оно то заправо и јесте а најчешће на штету професионалног припадника ВС који је у обавези да га обавља.

Члан 62.

Аконтација плате професионалног припадника Војске Србије обрачунава се и исплаћује до 15. у месецу, а коначан обрачун до краја месеца за протекли месец.

Предлог Синдиката о изменама члана 62.

Аконтација плате професионалног припадника Војске Србије обрачунава се и исплаћује до ~~15.~~ 5. у месецу, а коначан обрачун до 20. у краја месеца за протекли месец.

Образложење предлога Синдиката о изменама члана 62.

Ускладити са чланом 31. ПКУ који прописује да се „исплата плате у два дела врши тако што се први део исплаћује најкасније до петог у текућем месецу за претходни месец за који се врши исплата, а други део најкасније до 20. у текућем месецу за претходни месец за који се врши исплата“.

Молимо вас да наведене предлоге измена и допуна Правилника узмете у разматрање у што краћем року и омогућите нам да у складу са Споразумом учествујемо на евентуалним радним састанцима на којима би се кроз социјални дијалог дошло до најбољих решења.

Унапред захвални

у Београду
дана 23.12.2024. године

ОДБОР МО И ВС - НЕЗАВИСНОСТ
ГС УПОИП НЕЗАВИСНОСТ
УГС НЕЗАВИСНОСТ